

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA İLİ

2007 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI SONUÇ RAPORU

ARAŞTIRMANIN KAPSAM VE AMACI

İşgücü piyasasında mevcut durumu ve değişimleri tespit ederek, bunların işgücü ihtiyacı üzerindeki etkilerini ortaya çıkarmak amacıyla kurumumuz tarafından işgücü piyasası araştırmasının yapılması kararlaştırılmış ve bu amaçla “*İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı*” geliştirilmiştir.

“İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı” 7 sorudan oluşmaktadır. Araştırma alanı olarak SSK (devredilen) veri tabanı esas alınmıştır.

Bu çerçevede, 15 Ekim-30 Kasım 2007 tarihleri arasında, Türkiye’de 81 ilde 50 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm kamu ve özel işyerlerinde “İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı” uygulanmıştır.

Kütahya il sınırları içerisinde 50 ve daha fazla kişi istihdam eden **118 işyeri** tespit edilmiştir. Bu işyerlerinden **118**'ine anket uygulanmıştır. Gerçekleştirilen anket sayısının toplam iş yeri sayısına oranı **% 100**'dür.

Anket çalışmasında; meslek sınıflandırması ISCO 88’e göre, iktisadi faaliyet kolları sınıflandırması ise, EFİS’e (Nace Rev. 1.1) göre yapılmıştır.

Yapılan anketle birlikte;

- Çalışanların ve açık işlerin meslekler ve sektörler itibariyle sayısı,
- İhtiyaç duyulan mesleklerin eğitim düzeyleri itibariyle dağılımı,
- Temininde güçlük çekilen meslekler ve
- Önümüzdeki dönem istihdamında artış ya da azalış beklenen meslekler, tespit edilmiştir.

81 il düzeyinde tespit edilen sonuçlar, iller ve Türkiye geneli itibariyle raporlaştırılmıştır. Sonuçların; İl İstihdam Kurulunun, İl Müdürlüğümüzün ve diğer kullanıcıların çalışmalarına yardımcı olacağı düşünülmektedir. Zamanını ayırarak anketimizi cevaplayan tüm işverenlerimize ve anketlerin uygulanmasında emeği geçen Kütahya İl Müdürlüğü çalışanlarına teşekkür ederiz.

TABLO 1: ÇALIŞANLARIN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI				
SEKTÖR	İŞYERİ SAYISI	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Enerji veren madenlerin madenciliği ve taşocakçılığı	33	6512	46	6558
Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı	4	2389	9	2398
Metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı	15	1751	152	1903
Elektrikli ve optik donanım imalatı	13	695	382	1077
Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri	7	663	106	769
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik	6	679	42	721
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri	6	547	20	567
Gıda ürünleri, içecek ve tütün imalatı	3	527	29	556
Toptan ve perakende ticaret	10	493	13	506
İnşaat	4	464	29	493
Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	4	376	74	450
Eğitim	3	203	226	429
Ulaşım araçları imalatı	3	268	21	289
Enerji üreten maddeler hariç madencilik ve taşocak.	1	259	5	264
Deri ve deri ürünleri imalatı	1	190	0	190
Ulaştırma, depolama ve haberleşme	3	153	17	170
Tekstil ve tekstil ürünleri imalatı	1	26	138	164
Tarım, avcılık ve ormancılık	1	118	4	122
TOPLAM	118	16313	1313	17626

Tarım sektöründe 1, Sanayi sektöründe 78, İnşaat sektöründe 4 ve Hizmetler sektöründe 35 işyeri olmak üzere toplam 118 adet kayıtlı 50 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerine anket uygulanmıştır.

Çalışanların % 37,2'si Enerji Veren Madenlerin Madenciliği ve Taşocakçılığı, % 13,6'sı Elektrik, Gaz, Buhar ve Sıcak Su Üretimi ve Dağıtımı sektörlerinde çalışmaktadır. Çalışanların % 92,6'sı erkek, % 7,4'ü kadındır.

Erkeklerin % 39,9'u Enerji Veren Madenlerin Madenciliği ve Taşocakçılığı, % 14,6'sı Elektrik, Gaz, Buhar ve Sıcak Su Üretimi ve Dağıtımı sektörlerinde çalışmaktadır.

Kadınların % 29,1'i Elektrikli ve Optik Donanım İmalatı, % 17,2'si Eğitim sektöründe çalışmaktadır. Eğitim ile Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı sektörlerinde çalışan kadın sayısı erkek çalışan sayısından fazladır. Kadınlar çoğunlukla imalat sanayiinde istihdam edilmektedir.

TABLO 2: ÇALIŞANLARIN MESLEKLERİNE GÖRE DAĞILIMI

MESLEKLER	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Madenci (Genel)	2703	9	2712
Elektrik Teknisyeni (Genel)	1549	0	1549
Beden İşçisi (İnşaat)	695	6	701
Beden İşçisi (Temizlik)	622	51	673
Tamirci-Makinist (Maden Ocağı Makineleri)	614	0	614
Temizlik Görevlisi	454	54	508
Diğer Motorlu Araç Sürücülere	503	0	503
Makine Teknisyeni (Genel)	463	0	463
Paketleme İşçisi (Cam)	410	24	434
Şoför (Yük Tasıma)	369	0	369
Meydancı Şefi	235	17	252
Cam Süsleyici (Elle)	220	26	246
Büro Memuru (Genel)	189	40	229
Güvenlik Görevlisi	174	50	224
İplikçi (Ring/Vater/Vargel)	168	33	201
Tamirci-Makinist (Yüksek Fırın, Çelikhane, Haddehane)	194	0	194
Torna Tezgahtı Operatörü (Tornacı)	169	0	169
Diğer Yayın İstasyonu Operatörleri	168	0	168
Seramik Dekoratörü	154	8	162
Diğer Ağaç İşlem İşçileri	139	11	150
Makineci (Dikiş)	17	129	146
Oto Elektrikçi	142	0	142
Büro Memuru (Sevk ve Tesellüm)	140	0	140
Makine Teknisyeni (Motor ve Makine)	136	0	136
Torba ve Çuval Dikme Makinesi İşçisi	135	0	135
Servis Garsonu	101	13	114
Pazarlamacı	92	19	111
Sınıf Öğretmeni	48	58	106
Bilgisayar Operatörü	93	12	105
Ütücü (Elle)	45	60	105
Yabancı Dil Öğretmeni (Orta Öğretim)	58	47	105
Mekanik Bakım-Onarımcı	104	0	104
Ekskavatör Operatörü	100	0	100
Greyder Operatörü	94	0	94
Elektrikçi (Genel)	91	2	93
Anot Dökümcüsü	90	0	90
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Elle)	90	0	90
Lastik Kalandır Makinesi Operatörü	90	0	90
Nezaretçi ve Usta başı (Madencilik, Taşocakçılık)	88	0	88
Beden İşçisi (Genel)	87	0	87

Çalışanların mesleklerine göre dağılımında en fazla çalışanın bulunduğu ilk 40 meslek Tablo 2’de gösterilmiştir.

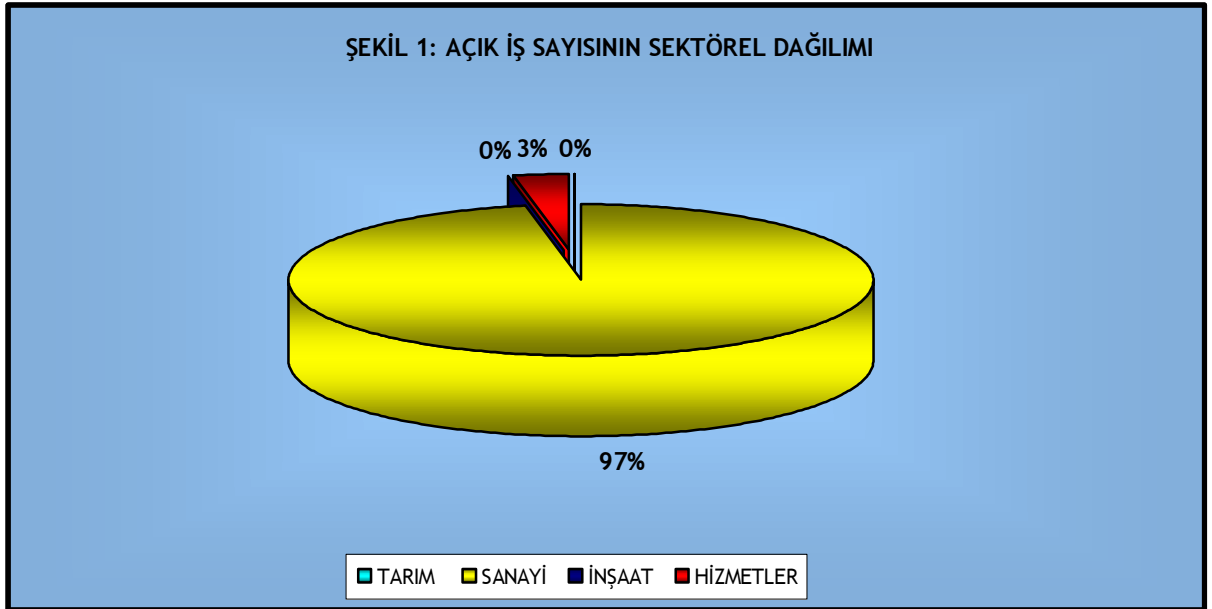
İlk sıralarda Madenci (Genel), Elektrik Teknisyeni, Beden İşçisi (İnşaat) ve Beden İşçisi (Temizlik) mesleklerinde çalışanlar bulunmaktadır. Erkeklerin en çok çalıştığı meslek Madenci (Genel) iken, kadınların en çok çalıştığı meslek Makineci (Dikiş)’dir.

TABLO 3: MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞ SAYISI	
MESLEKLER	AÇIK İŞ SAYISI
Madenci (Genel)	50
Makineci (Dikiş)	22
Tesviyeci	16
Büro Memuru (Personel)	12
Güvenlik Görevlisi	11
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	10
Maden Teknikeri	10
Makine Teknikeri	10
Tamirci-Makinist (Fabrika Bakımı)	10
Elektrik Teknikeri	8
Makine Resim Konstrüksiyon Teknikeri	7
Elektrik Teknisyeni (Genel)	5
Maden Mühendisi (Genel)	5
Mekanik Bakım-Onarımcı	5
Oto Elektrikçi	5
Tamirci-Makinist (Pedallı Araçlar)	5
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	4
Ekskavatör Operatörü	4
Elektronik Teknikeri	4
Harita Teknikeri	4
Metal Levha İşçisi (Genel)	4
Topograf (Genel)	4
Elektrik Mühendisi (Genel)	3
İş Makineleri Teknikeri	3
Makine Mühendisi (Genel)	3
Muhasebeci	3
Teknik Ressam (Genel)	3
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine ile)	2
Elektrik Montörü (Motor ve Dinamo)	2
Endüstri Mühendisi (Genel)	2
Kazan Ateşçisi	2
Kimya Teknikeri	2

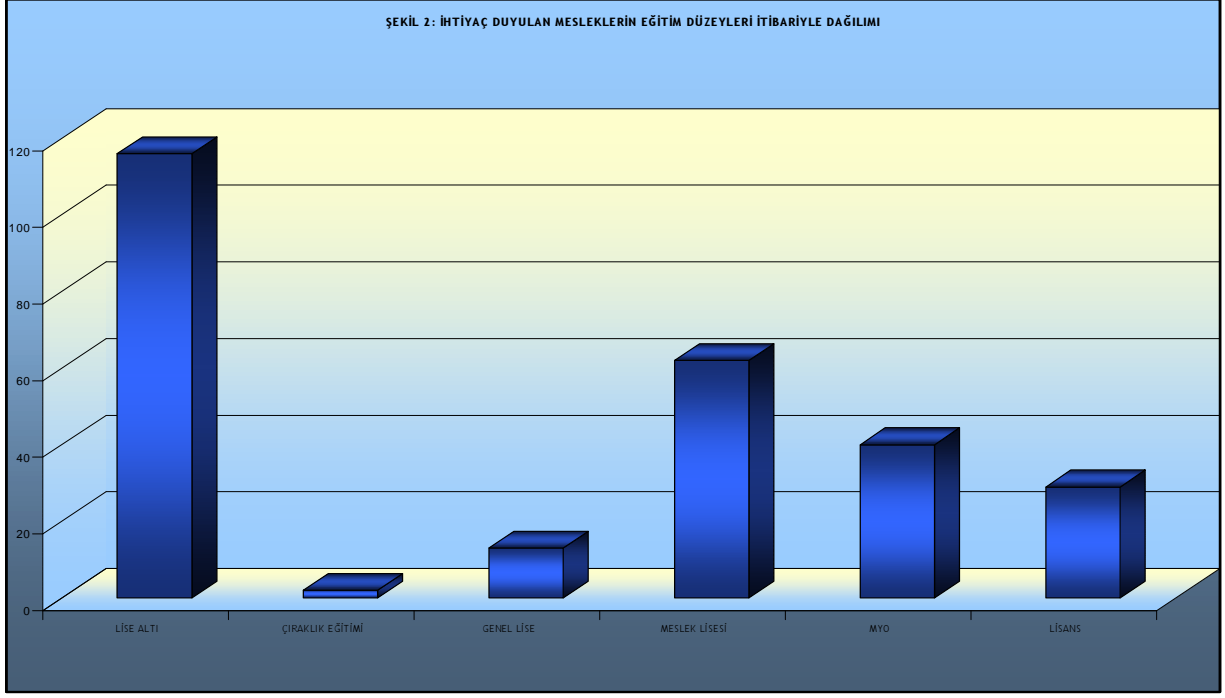
Mobilya İmalatçısı	2
Soğuk Kaynak İşçisi	2
Şoför (Yük Tasıma)	2
Diğer	16
TOPLAM	262

Anketin yapıldığı zamanda işyerlerinin ihtiyaç duyduğu eleman sayısını ve mesleklerini gösteren tablo yukarıda yer almaktadır.

Toplam 262 tane açık iş belirli bir mesleğe toplanmamış elliden fazla farklı mesleğe dağılmıştır. En fazla açık iş talep edilen meslekler Madenci, Makineci (Dikiş), Tesviyeci ve Büro Memurudur. Açık işlerin % 23,2'si Madencidir. Madencilik, Tekstil ve Elektrik ile ilgili mesleklerde (Teknisyen, Tekniker, Mühendis) talep edilen işgücü sayısının ön plana çıktığı görülmektedir. Açık işlerin önemli bir kısmının nitelik gerektiren meslekler olması dikkat çekici diğer bir noktadır.

Açık işlerin % 97'si Sanayi sektöründe iken, % 3'ü Hizmetler sektöründedir. Anketin Ekim ayında yapılmasından dolayı Tarım sektöründe ve İnşaat sektöründe açık iş talebi yoktur.

Mevcut açık işlerde istenen eğitim durumlarına bakarsak; açık işler için en çok lise altı eğitime sahip olanlar edilmektedir. Açık işlerin % 97'si Sanayi sektöründe olmasına rağmen, meslek lisesi mezunları yeterince talep edilmemektedir. Lise altı eğitime sahip olanlar ile genel lise mezunlarının, meslek lisesi mezunlarından daha çok talep edilmeleri dikkat çekmektedir.

TABLO 4: TEMİNİDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Sınıf Öğretmeni	35
Mobilya İmalatçısı	30
Duvarcı	20
Kalıpçı	15
Makineci (Dikiş)	15
Diğer Elektrik Teknisyenleri	10
Dozer Operatörü	10
Ekskavatör Operatörü	10
İnşaat Teknikeri	10
Metal Levha İşçisi (Genel)	10
Ütücü (Elle)	10
Tesviyeci	8
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	5
Radio ve Televizyon Yayın Cihazları Operatörü	5
Harita Teknikeri	4
Metal İşleri Teknisyeni	4
Muhasebeci	4
Sıhhi Tesisatçı	4
Topograf (Genel)	4
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine ile)	3
Torna Tezgahtı Ayarçısı-Operatörü (Metal İşçiliği)	3
Aşçı	2
Bilgisayar Programcısı	2
Diğer Kimyagerler	2
Elektrik Teknisyeni (Genel)	2
Paketleme İşçisi (Cam)	2
Vinç Operatörü (seyyar Vinçten Gayri Bomlu Vinçler)	2
Diğer	15
TOPLAM	246

Temininde güçlük çekilen meslekler ve bu mesleklerde ihtiyaç duyulan kişi sayısı yukarıdaki tabloda gösterilmiştir.

En çok temininde güçlük çekilen meslekler Sınıf Öğretmeni, Mobilya İmalatçısı ve Duvarcıdır. Temininde güçlük çekilen mesleklerde istihdam edilmek istenen kişilerin % 13,4'ü Sınıf Öğretmenidir.

Temininde güçlük çekilen meslekler, nitelik ve beceri gerektiren mesleklerdir. Açık işlerin tamamına yakını Sanayi sektöründe iken temininde güçlük çekilen meslekler arasında Hizmetler ve İnşaat sektörüne yönelik meslekler de göze çarpmaktadır.

TABLO 5: 12 AY SONRA İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN MESLEKLER

MESLEKLER	SAYI
Makineci (Dikiş)	98
Diğer Yayın İstasyonu Operatörleri	89
Ambalajcı (Elle)	60
Yeraltı Maden İşletmesi Hazırlık Elemanı	50
Ekskavatör Operatörü	36
Elektrik Teknisyeni (Genel)	25
Elektronik Teknikeri	25
Kalıpçı	25
Kimya Teknikeri	25
Makine Resim Konstrüksiyon Teknikeri	25
Ütücü (Elle)	25
Lastik Kalandır Makinesi Operatörü	20
Sıvacı	20
Duvarcı	15
Elektronik Haberleşme (Telekomünikasyon) Teknikeri	15
Paketleme İşçisi (Cam)	15
Büro Memuru (Genel)	12
Güvenlik Görevlisi	11
Çorap Onarıcı	10
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	10
Dozer Operatörü	10
Mobilya İmalatçısı	10
Tamirci-Makinist (Pedallı Araçlar)	10
Maden Mühendisi (Genel)	9
Elektrik Tesisatçısı (Bina)	8
Harita Mühendisi	7
Kamyon ve Kamyonet Şoförü (Şehir içi)	7
Maden Teknikeri	7
İnşaat Mühendisi (Genel)	6
Cam Süsleyici (Elle)	5
Diğer Elektrik Teknisyenleri	5
Diğer Elektronik Teknisyenleri	5
İnşaat Teknikeri	5
Soğuk Demirci	5
Tesviyeci	5
Torna Tezgahı Ayarıcı-Operatörü (Metal İşçiliği)	5
Ütücü	5
Bilgisayar Mühendisi	4
Delme Makinesi Operatörü (Madencilik)	4
Diğer	65
TOPLAM	798

Anket düzenlendikten 12 ay sonra, çalışan sayısında artış beklenen meslekler ve hangi meslekte ne kadar artış beklendiği yukarıdaki tabloda gösterilmiştir. Bu tablo bize bir anlamda 12 ay sonraki beklenen açık işleri vermektedir.

İstihdamında en çok artış beklenen meslekler Makineci (Dikiş), Yayın İstasyonu Operatörü, Ambalajcı (Elle), Yeraltı Maden İşletmesi Hazırlık Elemanıdır. İstihdam artışının % 12,3'ü Makineci (Dikiş)'dir. Artış beklenen eleman sayıları belirli meslekte toplanmamış, birçok mesleğe dağılmıştır.

Artış beklenen meslekler genellikle nitelik gerektiren mesleklerdir. Bunun içinde bugünden önlem alınmalı ve bu mesleklerle ilgili eleman yetiştirilmelidir. Tabi ki Öğretmen, Mühendis gibi açık bulunan mesleklerde kısa vadede önlem almak mümkün olamamaktadır. Ancak mesleki ve teknik eğitim ile kısa sürede eleman yetiştirilebilecek mesleklere ağırlık verilebilir.

TABLO 6: 12 AY SONRA İSTİHDAM AZALIŞI BEKLENEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Aşçı	-1
Harmancı (Çay) (Elle)	-1
Makinatocu	-1
Metal İşleri Teknisyeni	-1
Muhasebe Meslek Elemanı	-1
Sır İşçisi	-1
Döner Kepçeli Ekskavatör Operatörü	-2
İş Makineleri Teknikeri	-2
Yükleyici (Loder) Operatörü	-2
Ağaç Değerlendiricisi	-4
Elektrikçi (Genel)	-4
Mozaikaçı	-5
Büro Memuru (Personel)	-6
Temizlik Görevlisi	-7
Kimya Mühendisi (Genel)	-10
Ara-Taşıt Aracı Operatörü (Maden Ocağı)	-16
Beden İşçisi (Temizlik)	-34
Beden İşçisi (Bina İnşaatı)	-40
İplikçi (Ring/Vater/Vargel)	-40
Şoför (Yük Taşıma)	-51
Beden İşçisi (İnşaat)	-60
Madenci (Genel)	-634
TOPLAM	-923

Anketin uygulanmasından 12 ay sonra azalış beklenen meslekler yukarıdaki tabloda gösterilmiştir.

İstihdamında en fazla azalış beklenen meslekler Madenci (Genel), Beden İşçisi (İnşaat) ve Şoför (Yük Taşıma)'dır. Özellikle Madenci mesleğinde beklenen azalış oldukça fazladır. Bu meslekten kopacak işgücü için bir önlem alınmalıdır. İstihdam azalışının % 68,7'sinin Maden İşçisi olacağı tahmin edilmektedir.

TABLO 7: 12 AY SONRA İSTİHDAMDA BEKLENEN SEKTÖREL DEĞİŞİM	
SEKTÖR	SAYI
Elektrikli ve optik donanım imalatı	108
İnşaat	42
Metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı	40
Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı	38
Toptan ve perakende ticaret	29
Ulaştırma, depolama ve haberleşme	18
Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	12
Tekstil ve tekstil ürünleri imalatı	10
Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri	1
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik	-3
Ulaşım araçları imalatı	-39
Gıda ürünleri, içecek ve tütün imalatı	-48
Enerji üreten maddeler hariç madencilik ve taşocakçılığı	-55
Enerji veren madenlerin madenciliği ve taşocakçılığı	-278
TOPLAM	-125

İstihdam artışı veya azalışı beklenen mesleklerin sektörel dağılımına bakıldığında; en fazla istihdam artışı beklenen sektörlerin; Elektrikli ve Optik Donanım İmalatı ile İnşaat olduğu görülmektedir. En fazla istihdam azalışının ise Madencilik ve Gıda Ürünleri İmalatı sektörlerinde yaşanacağı tahmin edilmektedir.

Anket düzenlendikten 12 ay sonra meslekler bazında öngörülen net istihdam artışından net istihdam azalışı çıkarıldığında, istihdamın 125 kişi azalacağı beklenmektedir.

İstihdamın bir yıl sonra % 0,7 oranında azalacağı öngörülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Anket yapılan işyerlerinin % 1'i Tarım sektöründe, % 66'sı Sanayi sektöründe, % 3'ü İnşaat sektöründe, % 30'u Hizmetler sektöründe faaliyet göstermektedir. Çalışanların % 92,6'sı erkek iken, % 7,4'ü kadındır. Erkeklerin en çok çalıştığı meslek "**Madenci(Genel)**" iken, kadınların en çok çalıştığı meslek "**Makineci (Dikiş)**"dir. **12 ay sonra toplam istihdamın % 0,7 oranında azalacağı tahmin edilmektedir.**

Anketin yapıldığı dönemde **262 açık iş** tespit edilmiştir. En fazla açık iş talep edilen meslekler Madenci (Genel), Makineci (Dikiş), Tesviyeci ve Büro Memurudur. Açık işlerin % **23,2'si** Madencilik, Madencilik, Tekstil ve Elektrik ile ilgili mesleklerde (Teknisyen, Tekniker, Mühendis) talep edilen işgücü sayısının ön plana çıktığı görülmektedir.

En çok temininde güçlük çekilen meslekler Sınıf Öğretmeni, Mobilya İmalatçısı ve Duvarcıdır. Temininde güçlük çekilen mesleklerde istihdam edilmek istenen kişilerin % **13,4'ü** Sınıf Öğretmenidir.

İstihdamında en çok artış beklenen meslekler yine Tekstil sektörüne yöneliktir. İstihdamında en çok artış beklenen meslekler Makineci (Dikiş), Yayın İstasyonu Operatörü, Ambalajcı (Elle), Yer altı Maden İşletmesi Hazırlık Elemanıdır. İstihdam artışının % **12,3'ü** Makineci (Dikiş)'dir.

İstihdamında en fazla azalış beklenenler; Madenci (Genel), Beden İşçisi (İnşaat) ve Şoför (Yük Taşıma) meslekleridir. Özellikle Madenci mesleğinde beklenen azalış oldukça fazladır.

Sektörel olarak en fazla istihdam artışı Elektrikli ve Optik Donanım İmalatı ve İnşaat sektörlerinde beklenirken, en fazla istihdam azalışı Madencilik ve Gıda Ürünleri sektörlerinde beklenmektedir.

Açık işler, temininde güçlük çekilen meslekler ve istihdam artışı beklenen meslekler belirli bir meslek alanına yığılmamış, oldukça fazla meslek grubuna dağılmıştır. Bu sebeple istihdam talebi yönünden belirli mesleklerde yığılmalar görülmemiştir. İstihdamında azalma beklenen mesleklerde ise Madencilik ön plana çıkmıştır. 12 ay sonra Maden İşçiliği mesleğinde 634 kişilik bir azalma olacağı öngörülmüştür. Bu kişilerin yeniden istihdamı konusuna mutlaka dikkat edilmelidir. Madencilik sektöründe beklenen büyük istihdam azalışı il genelinde toplam istihdamında azalacağı sonucunu ortaya çıkarmıştır.

Bu kapsamda Aktif İstihdam Politikaları, işgücü ihtiyacı duyulan ve temininde güçlük çekilen mesleklere yöneltilmelidir. İşgücü ihtiyacı duyulan mesleklerde mesleki eğitim kursları açılmalı ve bu kurslarda işgücü piyasasının aradığı nitelik ve becerilere yönelik eğitim verilmelidir. İş ve Meslek Danışmanlığı faaliyetleri ile işsizler ve öğrenciler işgücü piyasasının eleman ihtiyacı duyduğu mesleklere yönlendirilmelidir.